

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Son bir ay içerisinde Rize Kalkandere L Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulmakta olan siyasi mahpuslardan tarafıma iletilen mektuplarda, cezaevi idaresi tarafından kültürel ve moral amaçlı etkinliklerin “örgütsel faaliyet” olarak değerlendirilerek müdahale edildiği, bu etkinliklere katılan 11 mahpusa çeşitli disiplin cezalarının verildiği ve koğuştta uygulanan sosyal faaliyetlerin keyfi şekilde engellendiğine ilişkin bilgiler aktarılmaktadır.

Mektuplarda aktarıldığı üzere, cezaevi idaresine bildirilmiş ve herhangi bir suç unsuru içermeyen okuma, tartışma ve moral amaçlı etkinlikler, cezaevi personeli tarafından polis/jandarma operasyonunu andıran bir şekilde durdurulmuş, mahpuslar ifadeye zorlanmış, etkinlik 10-11 Ekim tarihleri arasında “örgütsel propaganda” gibi kavramlarla tutanak altına alınmıştır.

Ayrıca ilgili disiplin kararlarında, etkinliklerde dile getirilen bilimsel ve felsefi içerikli metinlerin ideolojik faaliyet olarak yorumlandığı, herhangi bir toplumsal zarara veya güvenlik riskine yol açmayan kültürel uygulamaların suç gibi ele alındığı, mahpuslara moral etkinliğini sürdürmenin “örgütlü irade gösterisi” olarak isnat edildiği, etkinliklerin tekli odalara sevk ve disiplin cezalarıyla bastırıldığı ifade edilmektedir.

Bu tür uygulamalar; infaz hukukunun keyfi yorumlanması, düşünce ve ifade özgürlüğüne coşkusal “örgüt bağlantısı” etiketi yapıştırılması, cezaevi disiplininin cezalandırıcı ve ideolojik bir aygıt olarak kullanılması anlamına gelmektedir.

Cezaevlerinde mahpusların kültürel ve sosyalleşme amaçlı faaliyetlere katılması, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, ilgili yönetmelikler ve Anayasa'nın temel hakları koruyan maddeleri kapsamında sınırlı değil, aksine desteklenmesi gereken bir insanlık halidir. Bu alanları baskılamak, siyasi kimliği olan mahpuslara yasal cezayı “iki kere uygulamak” anlamına gelir. Bu ise düşman hukuku anlayışının kurumsal düzeyde işletilmesi demektir. Rize Kalkandere L Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi bu yönüyle, sadece bireysel bir disiplin sorunu değil, mahpuslar üzerinde ideolojik tahakküm kuran ve demokratik hukuk devletine aykırı bir uygulama örneği haline gelmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Son bir ay içinde Rize Kalkandere L Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde siyasi mahpusların kültürel ve moral etkinliklerine yönelik kaç disiplin soruşturması açılmıştır? Bu soruşturmaların gerekçeleri nedir?
- 2- Bu kapsamdaki etkinliklerin “örgütsel faaliyet”, “örgüt propagandası” veya “ideolojik dayanışma” gibi kavramlarla nitelendirilmesinin hukuki dayanakları nelerdir? Cezaevlerinde hangi etkinliklerin örgütsel faaliyet sayılacağı hangi mevzuata göre belirlenmektedir?
- 3- Kalkandere L Tipi Cezaevinde 10–11 Ekim tarihleri arasında 11 mahpus hakkında verilen disiplin cezalarının gerekçeleri ve ilgili disiplin kararının maddi delilleri nelerdir? Bu kararlarda hangi mevzuat maddeleri uygulanmıştır?
- 4- Etkinliklere müdahale eden cezaevi personeli veya idari amirler hakkında, idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadır? Başlatılmadıysa neden?
- 5- Rize Kalkandere L Tipi Cezaevinde son 12 ayda siyasi mahpuslara verilen disiplin cezalarının sayısı nedir? Bu cezaların dağılımı “örgütsel faaliyet”, “disiplin kurallarına aykırılık”, “sosyal etkinliklerin amaç dışı kullanımı” gibi başlıklara göre nedir?
- 6- Cezaevlerinde mahpusların kitap, dünya klasikleri, edebi metinler veya kültürel içeriklere dair tartışma programları yapması hangi mevzuata göre yasaklanmaktadır? Bu tür etkinliklerin engellenmesi, ifade ve düşünce özgürlüğünün ihlali değil midir?
- 7- Rize Kalkandere L Tipi Cezaevinde, cezaevi idaresinin siyasi mahpusları “ideolojik motivasyon” ile suçlayarak moral ve sosyalleşme alanlarını bastırıldığına ilişkin iddialar Bakanlık tarafından incelenmekte midir? Bu cezaevinde son 6 ayda idare gözlem kurullarının verdiği kararlara ilişkin bağımsız bir denetim yapılmış mıdır?